

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (шести състав)

13 ноември 1990 година*

„Недискриминация - Дете на работник от Общността - Помощ за обучение”

По дело C-308/89

с предмет преюдициално запитване, отправено до Съда съгласно член 177 от Договора за ЕИО от страна на Verwaltungsgericht Darmstadt (Германия) в производството, висящо пред този съд между

Carmina di Leo

и

Land Berlin,

относно тълкуването на член 12 от Регламент (ЕИО) № 1612/68 на Съвета от 15 октомври 1968 г. относно свободното движение на работници в Общността (ОВ L 257, стр. 2),

СЪДЪТ (шести състав),

в състав: г-н G. F. Mancini, председател на състав, г-н T. F. O'Higgins, г-н M. Díez de Velasco, председатели на състав, г-н C. N. Kakouris и г-н P. J. G. Kapteyn, съдии,

генерален адвокат: г-н M. Darmon,

секретар: г-н H. A. Rühl, главен администратор,

като има предвид писмените становища, представени:

- за германското правителство, от г-н E. Röder и г-н G. Leibrock, от федералното министерство по икономическите въпроси, в качеството на представители,

- за италианското правителство, от г-н професор Luigi Ferrari Bravo, ръководител на правния отдел на министерство на външните работи, в качеството на представител, подпомаган от г-н P. G. Ferri, avvocato dello Stato,

- за Комисията на Европейските общности, от г-н J. Pirkorn и г-н H. Lima, правни съветници, в качеството на представители,

предвид доклада от съдебното заседание,

* Език на производството: немски.

след като изслуша устните становища на г-ца Carmina di Leo, за която се явява адв. V. Raschendorfer, avocat от адвокатската колегия на Gedern, и на нидерландското правителството, за което се явява г-н T. Heukels, от министерство на външните работи, в качеството на представител, в съдебното заседание от 28 юни 1990 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 3 октомври 1990 г.,

постанови настоящото

Решение

1. С Определение от 11 септември 1989 г., постъпило в Съда на 9 октомври същата година, Verwaltungsgericht Darmstadt (Административен съд на Darmstadt) е поставил съгласно член 177 от Договора за ЕИО преюдициален въпрос относно тълкуването на член 12 от Регламент (ЕИО) № 1612/68 на Съвета от 15 октомври 1968 г. относно свободното движение на работници в Общността (ОВ L 257, стр. 2).

2. Този въпрос беше повдигнат в рамките на иск, предявен от г-ца Carmina di Leo, италиански гражданин, срещу отказа на компетентните немски органи да се ползва от помощта за обучение, предвидена в Bundesausbildungsfoerderungsgesetz (Федерален закон за индивидуално насърчаване на обучението, наричан по-нататък "Bafög") поради това, че помощта за обучение, искана от г-ца di Leo, се предоставя само на немски граждани по смисъла на Основния закон, на лицата без гражданство и на чужденците, които имат право на убежище.

3. Във версията на Bafög, която е в сила по време на фактите на спора по главното производство, от помощта за обучение за посещаване на учебни курсове извън територията на Федерална република Германия може да се ползват само немски граждани по смисъла на Основния закон, лицата без гражданство, чужденците, които имат право на убежище и бежанците. Вследствие на изменение, приложимо от 1 юли 1988 г., помощта също така се предоставя на кандидатите за обучение, които като деца на граждани на една държава-членка, се ползват от свободата на движение или правото на пребиваване по силата на правото на Общността. Гражданите на една държава-членка на ЕИО обаче са изключени от ползването на помощта, когато обучението се предоставя в държава, на която са граждани.

4. От преписката по делото става ясно, че г-ца di Leo е дъщерята на италиански работник мигрант, който е извършвал трудова дейност от 25 години във Федерална република Германия. Тя е получила своето начално и средно образование в Gedern (Федерална република Германия), където е също нейното основно местожителство. Поради *numerus clauses*, приложими във факултетите по медицина на немските университети, тя се записва да следва медицина в Университета на Сиена, Италия. Именно във връзка с този курс на нея ѝ е отказана помощта за обучение, предвидена в Bafög.

5. Сезираният съд е счел, че законността на решението на немските органи може да зависи от това дали член 12 от Регламент № 1612/68, посочен по-горе, изисква или не от една държава-членка, чието законодателство предвижда помощ за обучение в чужбина, да я предоставя на лице, което се намира в положение като това на ищеца по главното производство.

6. При тези обстоятелства Verwaltungsgericht Darmstadt спира производството, за да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Трябва ли член 12 от Регламент (ЕИО) № 1612/68 на Съвета от 15 октомври 1968 г. да се тълкува в смисъл, че като става въпрос за помощта за обучение, децата, които попадат в обхвата на тази разпоредба, трябва да се третират по същия начин като гражданите, не само когато обучението се провежда в приемащата държава, но също така когато те получават обучение в държава, чиито граждани са те?“

7. Позовава се на Доклада от съдебното заседание за пълните подробности относно правната уредба и обстоятелствата, предхождащи спора, както и писмените становища, представени пред Съда, които от по-нататък се упоменават или обсъждат само доколкото е необходимо за мотивирането на Съда.

8. Член 12 от Регламент № 1612/68 предвижда, че децата на работник от Общността трябва да бъдат допуснати, при същите условия като гражданите на приемащата страна, до общообразователни курсове, курсове за квалификация и за професионално обучение, ако тези деца пребивават на нейната територия.

9. От самото начало трябва да се отбележи, че съгласно съдебната практика на Съда (вж. Решението от 15 март 1989 г., по дела Echternach и Moritz, 389/87 и 390/87, Recueil, стр. 723), член 12, посочен по-горе, се отнася не само до нормите относно самото допускане, но също така до общите мерки, предназначени да улеснят образователното посещение. В тази връзка, Съдът е счел, *inter alia*, че статутът на дете на работник от Общността предполага, по-специално, признаването от правото на Общността на необходимостта от ползване на държавни помощи за обучение, с оглед интегрирането на тези деца в социалния живот на приемащата страна. Това означава, според Съда, че децата на работници от Общността имат правото на помощи, предоставени за покриването на разходите за образование и издръжката при същите условия, каквито се прилагат спрямо собствените граждани на приемащата страна.

10. Преюдициалният въпрос обаче повдига проблема дали на това право на еднакво третиране в областта на обучението може също така да се позовава дете на работник от Общността, когато обучението се предоставя в друга държава, различна от приемащата страна, и по-специално в държава, чийто гражданин е то.

11. В тази връзка германското правителство и в съдебното заседание, нидерландското правителство твърдят, че еднаквото третиране, предвидено в член 12, не налагат на държава-членка, ако децата на работник мигрант заминават да се

обучават в чужбина, по-специално, тъй като член 12, съгласно неговата формулировка, се прилага само спрямо децата, които пребивават на територията на приемащата страна. Освен това, според двете правителства, целта на член 12 е да се насърчи интеграцията на работника и неговото семейство в приемащата страна. Ако детето на работник от Общността продължи своето образование в друга страна, това не насърчава неговата интеграция в приемащата страна.

12. Тези доводи не могат да се подкрепят. Съгласно действителната му формулировка, член 12 не е ограничен само до обучение в рамките на приемащата страна. Всъщност, условието за пребиваване, предвидено в член 12 от Регламент № 1612/68, посочен по-горе, е предназначено да ограничи еднаквото третиране що се отнася до предимствата, посочени в този член, само спрямо децата на работници от Общността, които пребивават в приемащата страна на своите родители. Обаче, това не означава, че правото на еднакво третиране зависи от мястото, където засегнатото дете получава своето образование.

13. Също така трябва да се припомни, че целта на Регламент № 1612/68, посочен по-горе, а именно свободното движение на работници, изисква, за да може подобна свобода да се гарантира в съответствие с принципите на свобода и достойнство, възможно най-добрите условия за интегриране на семейството на работника от Общността в средата на приемащата страна. За да бъде успешно подобно интегриране, от съществено значение е детето на работник от Общността, което живее със своето семейство в приемащата държава-членка, да има възможността да избира обучителен курс при същите условия като дете на гражданин на тази държава.

14. Освен това, член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68, който предвижда, че един работник, който е гражданин на държава-членка, се ползва, на територията на другите държави-членки, от същите социални предимства като националните работници, изисква от една държава-членка, когато тя предоставя на своите национални работници възможността да получат обучение, предоставено в друга държава-членка, да разпрострат тази възможност до работници от Общността, които са установени на нейната територия (вж. Решението от 27 септември 1988 г., по дело *Matteucci*, 235/87, *Recueil*, стр. 5589).

15. Същият принцип трябва да се прилага спрямо децата на работници от Общността, които попадат в обхвата на член 12. Всъщност, този член предвижда, по същия начин като член 7, параграф 2, общо правило, което в областта на образованието, изисква от всяка държава-членка за гарантира еднакво третиране между нейните собствени граждани и децата на работници, които са граждани на друга държава-членка, които са установени на нейната територия. Следователно, когато една държава-членка предоставя на своите граждани възможността да се ползват от помощ за обучение, получено в чужбина, детето на работник от Общността трябва да се ползва от същото предимство, ако то реши да получи своето образование извън приемащата държава.

16. Това тълкуване не може да се обезсили от факта, че кандидатът за обучение решава да участва в курс в държавата-членка, чийто гражданин е. Нито условието за пребиваване, установено по силата на член 12, нито целта, преследвана от Регламент № 1612/68 оправдава подобно ограничение, което, освен това, би довело до друга форма на дискриминация срещу децата на работниците от Общността по отношение на гражданите на приемащата държава-членка.

17. Поради всички тези мотиви, на националния съд трябва да се отговори, че член 12 от Регламент № 1612/68 трябва да се тълкува в смисъл, че децата, посочени от тази разпоредба трябва да се третират като граждани за целите на предоставянето на помощи за обучение, не само когато обучението се осъществява в приемащата държава, но също така, когато се предоставя в държава, чиито граждани са.

По съдебните разноски

18. Разходите, направени от германското правителство, от нидерландското правителство и от италианското правителство, както и от Комисията на Европейските общности, които са представили становища пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело има характер на инцидентен установителен иск в производството, висящо пред националния съд, последният следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

Съдът (шести състав),

като се произнася по въпроса, поставен пред него от Verwaltungsgericht Darmstadt, с Определение от 11 септември 1989 г., реши:

Член 12 от Регламент (ЕИО) № 1612/68 на Съвета от 15 октомври 1968 г. относно свободното движение на работници в Общността трябва да се тълкува в смисъл, че децата, посочени в тази разпоредба, трябва да се третират като граждани за целите на предоставянето на помощи за обучение, не само когато обучението се осъществява в приемащата държава, но също така, когато се предоставя в държава, чиито граждани са.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 13 ноември 1990 година.

Подписи